

Дәрістің түрлері және оларды ветеринария пәндерін оқытуда қолдану

С.У. Бабалиев

Ветеринария пәндерін оқыту барсында сабақтың тақырыбына байланысты визуалдық, бинарлы дәріс, алдын ала қатемен жазылған лекция, пресс-конференциялық лекция түрлері қолданылып, олар тыңдаушылардың қызығушылығын тудырып сабақтың сапалы әтуіне септігін тигізеді.

Versions of lectures and their application in teaching veterinary disciplines

S.U. Babaliev

Thus, during teaching veterinary disciplines, depending on a theme of educational employment it is recommended to use various versions of lectures, which allow to recover a represented material, and provide high quality of spent educational occupation.

УДК 378.147-322

ЖОБАЛАР ӘДІСІ - СТУДЕНТТІҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫН ОРЫНДАУ ФОРМАСЫ

Карлова Э.К., Веренцова Л.Г., Нечепуренко Е.В., Батырбаева А.Ә.

С.Ж. Асфендияров атындағы Қазақ ұлттық медицина университеті, Алматы

ҚазҰМУ түлектерінің біліктілігін және дағдыларын дамытуға студенттердің өзіндік жұмысын дұрыс ұйымдастыру септігін тигізеді. Өзіндік жұмысты ұйымдастырудың формалары әр түрлі болуы мүмкін, алайда, кез-келген формасы оқытудың компетентті-бағытталған шешіміне толық көлемде сәйкес келуі тиіс. Студенттердің өзіндік жұмысын ұйымдастыру кезінде инновациялық оқытудың әдістерінің бірі ретінде жобалар әдісі болып табылады, ол студентке алынған білімді болашақ кәсібінде практикалық қолдану мақсатында кризистік анализдей білу қабілетін дамытуда, жұмыс істеудің пән аралық дағдыларын дамытуда, топта жұмыс істеу арқылы коммуникативті дағдыларды игеруде көмек болады.

Түйінді сөздер: жобалар әдісі, СӨЖ, компетентті-бағытталған шешім, оқытудың инновациялық әдісі.

Қазақстан білім беру жүйесінде өтіп жатқан үдерістер фарватерінде қатыса отырып, С.Ж.Асфендияров атындағы ҚазҰМУ өзінің негізгі мақсаттарының бірі ретінде инновациялық типті білім беру бағдарламасын талдау және оны енгізу деп санайды. Осы бағдарламаларды жүйеге асыру формасы бойынша Болон декларасының базалық қағидаларына сәйкес келуі тиіс, ал мазмұны мен бағыттылығы бойынша отандық медицинаның білім беру, ғылыми және инновациялық қызметі мен қажеттіліктерін интегралдау мақсаттарына максимальды түрде жауап беруі қажет.

Ұқсас білім беру бағдарламаларын жүзеге асыру білім сапасын қамтамасыз етудің сұрақтарын жүйелі балансты түрде шешуді, оқытушылардың академиялық мобильділігін интенсификациялауды, оқу үрдісінде дистанциялық білім беру технологиясын қолдануды, жекеленген білім беру траекториясы бойынша білім механизмін дамытуды талап етеді. Осыған байланысты үздіксіз оқыту - ҚазҰМУ түлектерінің кәсіби компетенттілігінің компонентті үлгісі болып табылады.

Үздіксіз оқыту және әздігінен білім алу компетенциясы негізінен, типтік бағдарламаға сәйкес пәнді оқып-үйренуге бөлінген сағаттың үштен біріне арналған студенттердің өзіндік жұмысының нәтижесінде қалыптасады.

Оқу үрдісінде студенттердің өзіндік жұмысының үлесінің артуы өзіндік жұмысының икемделіп, дағдылануын дамытуда, студенттердің кәсіби әсуін ынталандыруда, олардың творчестволық белсенділігін және ынталануын тәрбиелеуде оқытушылардың жауапкершілігін күшейтуді талап етеді. Осыған байланысты бірінші курс оқытушыларының роліне көп көңіл бөлінеді. 1 курста студенттердің көпшілігі мектептегімен салыстырғандағы салмағы ауыр оқу сағат санымен жеткілікті түрде үлгермейтін болғандықтан, оқу үрдісін дәлме-дәл ұйымдастыру оқып-жаттығуына септігін тигізеді. Атап әту керек, жоғары оқу орнының бірінші оқу жылында көптеген студенттердің ұсынылатын оқу және ғылыми баспалардан қажетті мағлұматты өз бетінше тауып, ізденуге шамалары жетпейді. Өз бетінше жұмыс істеуді ұйымдастыру және әздігінен білім алу әдістемесінің, сондай-ақ, студенттердің бос уақытын тиімді пайдалану мәселелері әзекті болып қалады. Алайда, студенттердің оқу материалының мазмұнын түсініп, оны әңдеп қараған жағдайда ғана өзіндік жұмыс сапалы түрде жүзеге асады. Осы кезде оқу материалының мазмұнын оқып-игеру процесі мынадай қимылдардың арқасында атқарылады: бастапқы мазмұнын оқу және кодын ашу, мазмұнын әңдеу және түсіне білу, әңделген және түсінген мазмұнын конспектілеу (тіркеп отыру). Әрине, өзіндік жұмыс оқу материалының мазмұнын жетістікпен игеруіне, кәсіби қимылдарды үйреніп дағдылануына әсер етіп қоймай, сондай-ақ, үнемі өз бетінше жетілуге, өзіндік оқып-білуде қажеттілігін қалыптастыратынын, оның танып-білу көкжиегінің кеңеюіне оң әсер беретінін ерекше атап кету керек.

Біліктілікті және дағдылардың дамуына студенттердің өзіндік жұмысын дұрыс ұйымдастыру септігін тигізеді. Өзіндік жұмысын ұйымдастыру – бұл тапсырманы уақытында және жетістікпен орындау үшін қажет шарттарды құруға бағытталған оқытушы мен студенттердің бірлескен жұмысы.

Өзіндік жұмысын ұйымдастыру формалары әр түрлі болуы мүмкін, алайда, өзіндік жұмыстың кез-келген формасы оқытудың компетентті-бағытталған шешіміне толық кәлемде сәйкес келуі тиіс. Студенттердің өзіндік жұмысын ұйымдастыру кезінде инновациялық оқытудың әдістерінің бірі ретінде - студенттерде анализдеу және өзіндік даму процесін бағалай білуді қалыптастыруды, зерттейтін пән бойынша теориялық және практикалық ақпаратты өз бетінше ізденуге қабілетін дамытуды, мәселелерді және оларды тиімді шешуді анықтай білуді дамытуға мүмкіндік беретін - жобалар әдісі болып табылады. Сондай-ақ, осы әдісті пайдалану студентке алынған білімді болашақ кәсібінде практикалық іс жүзінде қолдану мақсатында кризистік анализдей білу қабілетін дамытуда, жұмыс істеудің пән аралық дағдыларын дамытуда, топта жұмыс істеу арқылы коммуникативті дағдыларды игеруде көмек болады.

СӨЖ-ты орындау үшін студенттерге жоба әдісі арқылы кез-келген тақырыптың ұсыныла бермейтінін атап кету керек. Жобалар әдісіне қойылатын негізгі талаптарды тізейік:

- іс жүзінде құндылығы болуы керек;
- студенттердің өз бетінше зерттеулерді жүргізуін шамалау;
- жұмыс істеу кезінде де, аяқталу кезінде де бірдей деңгейде болжамсыз болуы керек;
- жұмыс бағытында және оны орындау жылдамдығында тәзімді болуы керек;
- әзекті мәселерді шешу мүмкіндігін ұйғара білу;
- студенттің қабілетіне орай оқуына мүмкіндік беру;
- кең ауқымдағы есептерді шешу кезінде студент қабілетінің ашылуына көмектесу;
- студенттер арасында өзара іс-әрекетіне болысу.

Жобалар әдісіне пайдалану тек қана ақпаратты белсенді түрде жинау идеясын жүзеге асыру ғана емес, сондай-ақ, жұмыс процесінде ақпаратпен зерттеу икемділігін дамытуға мүмкіндік береді. Осыны химия курсы зерттеу кезінде оқу үрдісіне жобалар әдісін енгізудің нәтижелері дәлелдейді. Жекелеп айтқанда, жобалар әдісінің нәтижелері студенттерде тақырыпты зерттеуде әздігінен бағытты анықтай білу, мәліметтер ағынын анализдей білу, кілттік сәздерді бәліп алу, өз бетінше қорытынды жасай білу сияқты қасиеттерінің даму деңгейін бағалай алады. Жобалар әдісі студенттерді оқытушылармен бірдей деңгейде зерттелетін тақырыпты талдауды, мәселелік сұрақтарды талдау кезінде әр түрлі кәзқараста өз пікірін айта білуін қамтамасыз етеді. Болашақтағы пәндерді зерттеуде жобалар әдісі - зерттелінетін курстар арасында өткен материалды қолдана білудің нұсқасы бола алады. Әрине, оқытушы үшін жоба студенттің арнайы білім мен дағдыларды интегралдай білуін, белгілі бір икемділігімен прогреске жетуін кәрнекті түрде кәрсетеді, ал студент үшін – жеке басынан өткен тәжірибесін түсіне білу процесіне мысал болады, әзінің қол жеткізген жетістіктерін объективті түрде бағалауға мүмкіндік береді. Осыдан басқа, жобалар әдісі оқу үрдісін ұйымдастырудың басқа инновациялық педагогикалық технологияларымен бірге студенттердің жоғары деңгейдегі компетенциясын (іс-әрекеттің белгілі бір аймағында тиімді шешім қабылдауға мүмкіндік беретін білімді ұйымдастырудың типі) қамтамасыз етуге қабілетті. Сондықтан, біздің ойлауымызша, жобалар әдісі инновациялық оқыту әдісі ретінде студенттердің өзіндік жұмысын ұйымдастыру және жүзеге асыру кезінде оқу үрдісінде кеңінен ұсынылуы тиіс.

Егер СӨЖ оқытушы тарапынан қадағаланбай және дұрыс бағаланбаса, онда студенттің оның орындалуына аса назар аудармайтынын және жеткілікті уақыт бәлмейтінін атап өту керек. СӨЖ-ді объективті тексеру оқытушының уақыт бәлгенін талап етеді. Мысалы, жоба нәтижелері бойынша дайындалған баяндамалар, рефераттар және презентациялар студенттердің қатысуымен пресс-конференция түрінде өткізілген сабақта [1] тыңдалынып, талданып және бағалануы мүмкін. Біздің тәжірибеміз кәрсетіп отырғандай, бақылаудың осындай формасы студенттердің қызығушылығын тудырады.

Сонымен, осындай конференцияларды ұйымдастыру мультимедиялық аппаратурамен жабдықталған бәлменін, студенттер мен оқытушыда бос уақытының болуын талап етеді, ол өз кезегінде оқу кестесін құрастыруда ескерілуі қажет.

Әдебиеттер:

1. Аканов А.А., Ахметов В.И., Абирова М.А. және т.б. С.Ж.Асфендияров атындағы ҚазҰМУ медициналық білім беру моделі. 1 баспа. – Алматы: С.Ж.Асфендияров атындағы ҚазҰМУ, 2010. – 4.бәлім - 68 бет.
2. А.К.Мынбаева, З.М.Садвакасова. Инновационные методы обучения или как интересно преподавать. – Алматы, 2010 - 341 бет.
3. Морозова Л.А. Особенности самообразовательной деятельности в условиях вуза // Проблемы уч.- метод. и воспитательной работы в вузе. - III региональді ғылыми-тәжірибелік конф. материалдары - Сургут: СурГУ баспасы, 2006. - Т. 2. - 124-130 бет.

Проектный метод – форма самостоятельной работы студентов

Карлова Э.К., Веренцова Л.Г., Нечепуренко Е.В., Батырбаева А.Ә.

Развитию умений и навыков выпускников КазНМУ способствует правильная организация самостоятельной работы студентов. Формы организации самостоятельной работы могут быть разными, однако любая форма самостоятельной работы должна в полной мере соответствовать компетентно-ориентированному подходу к обучению. Одним из инновационных методов обучения при организации самостоятельной работы студентов является метод проектов, который позволяет развивать способности критического анализа полученных знаний при осмыслении практического применения в будущей профессии, развивать междисциплинарные навыки работы, приобрести коммуникативные навыки, работая в группе.

Ключевые слова: метод проектов, СПС, компетентно-ориентированный подход, инновационный метод обучения.

Method of projects in independent work of students

Karlova E.K., Verenstova L.G., Nepochurenko E.V., Baturbaeva A.A.

Development of skills graduates KazNMU facilitates proper organization of students' independent work. Forms of organization of independent work may be different, but any form of independent work must comply fully with competence-oriented approach to learning. One of the innovative teaching methods for organizing students' independent work is the project method, which, allows to develop the ability to critically analyze of the knowledge acquired in understanding the practical application in the future profession and to develop interdisciplinary skills, to acquire communication skills, working in a group.

Key words: project method, CDS, competence-oriented approach, innovative teaching methods.

УДК 371. 26

ОЦЕНКА ЗНАНИЙ СТУДЕНТОВ МЕТОДОМ ТЕСТИРОВАНИЯ

Г. Д. Юнусходжаева

Южно-Казахстанская Государственная фармацевтическая Академия, г. Шымкент

Пока студенты пытаются «перехитрить» компьютер, метод тестирования как инструмент оценки знаний «набирает обороты» и в нашей стране.

Живое общение с преподавателем, беседы, собеседования и прочее – основа основ академического образования. Но и другие, более формализованные, объективные методы оценки знаний студентов тоже нужны, им есть место.

Тестирование не может быть и не является единственным способом проверки знаний. Как любая методика, любой методологический прием тестирования имеет определенную область приложения, решает ограниченный круг задач.

В настоящее время тесты, как измерительный инструмент, используются в большинстве стран мира. Их использование обосновано теоретически и подтверждено многочисленными исследованиями.

Методология тестирования, тестирование известно более 120 лет, хотя мы и говорим, что тесты множественного выбора основаны на постулатах самого Аристотеля. За это время накоплен опыт использования тестов в различных сферах человеческой деятельности, в том числе в образовании, в том числе в медицинском.

Тестирование – один из наиболее актуальных способов, методов оценки знаний студентов, как формальной, так и итоговой.

К безусловным преимуществам этого метода можно отнести следующие:

- Ориентация на учебный процесс, на результат образования
- Предоставление результатов обучения характеристиками приобретаемых выпускниками компетенций (Болонский процесс)
- Оперативность, высокая скорость проверки результатов (усвоения знаний и умений)
- охват, хотя и поверхностный, но полный, всего учебного материала (не столько вглубь, сколько вширь),
- отсутствие влияния субъективных факторов, таких, как уровень квалификации преподавателя, его настроение, пристрастия, симпатии, антипатии и пр.
- объективность всесторонняя и полная
- современный метод, технологичный, формирует и совершенствует компьютерные навыки у студентов
- быстрота систематизации, легко обрабатывается статистически различными программами с высоким, всеобъемлющим результатом «на выходе»
- огромное разнообразие тестов, применимых для разных видов и уровней оценки